

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งวิเคราะห์การบริหารโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการของมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ที่เปิดสอนในสาขาวิชาการอื่น เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา การวิเคราะห์เพื่อศึกษาถึงการบริหารโครงการ โครงสร้างของหลักสูตรบริหารธุรกิจและการจัดการ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการและโครงสร้างของหลักสูตรในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการสาขาบริหารธุรกิจและการจัดการ
2. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างการบริหารโครงการ กศ.บป.
3. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาในโครงการ กศ.บป. ที่มีต่อโครงการ
4. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรค ของโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 288 คน จากมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ บ้านสมเด็จเจ้าพระยาจำนวน 79 คน สอนคูสิตจำนวน 90 คน สวนสุนันทาจำนวน 119 คน และการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนที่สังกัดในคณะวิชาวิทยาการจัดการจำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยมีดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์
ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบที่กำหนดคำถามไว้แล้ว เพื่อควบคุมลักษณะของข้อมูลที่ต้องการและเพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เป้าหมายการบริหารงาน งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน นักศึกษาและปัญหาอุปสรรค การคาดหมายในอนาคต
2. แบบสอบถาม
ลักษณะแบบสอบถามเป็นข้อมูลด้านความคิดเห็นของนักศึกษาที่เข้าศึกษาใน

โครงการ กศ.บป.ที่ไค้คงทะเบียนศึกษาในภาค 2/2529 ในค้างงานบริหาร ค้างงานวิชาการ และปัญหาอุปสรรคที่เกิคจากกรเรียนการสอน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากงานวิจัยที่ไค้ทำการศึกษวิเคราะห์ รวมทั้งแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสรุปผลการรวบรวมข้อมูลออกเป็น 3 ตอนค้ังนี้

ตอนที่ 1 พัฒนาการและการบริหารโครงการ กศ.บป.

โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) นี้เป็นโครงการฝึกที่มีลักษณะ Inservice Training ซึ่งเดิมที่น้กรมการฝึกหัดครูไค้ทำหน้าที่นี้อยู่แล้ว โดยมีการจัดสอนในรูปแบบการอบรม อสร. ในช่วงโรงเรียนหยุดภาคหรือการศึกษภาคค้่า และที่เพื่อจะเลิกโครงการไปเมื่อเร็วนี้ก็คือการอบรมครูและบุคลากรประจำการ (อศป.) โดยเนื้อห้ของโครงการมุ่งพัฒนาคุณภาพบุคลากรประจำการ (ผู้ปฏิบัติงานแล้ว) ให้มีความรู้เพิ่มพูนประสมการณ์ใหม่ในอันที่จะนำไปสู่การพัฒนาตนเองซึ่งจะส่งผลถึงองค์การโดยตรง เมื่อคนมีความรู้และประสมการณ์มากขึ้น ย่อมมีโอกาสที่จะพัฒนางานในหน้าที่ ๆ ไค้ปฏิบัติอยู่ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลจึงมีเพิ่มขึ้นค้วย

การจัดการศึกษาในโครงการต่อเนื่องในลักษณะนี้กรมการฝึกหัดครูไค้ทำมานั้นเป็นการพัฒนาจำกัดเฉพาะบุคลากรที่ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในแวดวงการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูฉบับ พ.ศ. 2518 ไม่เปิดโอกาสให้วิทยาลัยครูมีอำนาจทำได้ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2527 ไค้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูฉบับนี้เพิ่มเติม โดยนับมาครา 5 เปิดโอกาสให้วิทยาลัยครูสามารถเปิดสอนได้ในสายการศึกษา (สายครู) และสายวิชาการอื่น

ในปี พ.ศ. 2528 กรมการฝึกหัดครูไค้ปรับนโยบายในเรื่องการศึกษาต่อเนื่องให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.วิทยาลัยครูฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2527 โดยเลิกโครงการอบรมครูและบุคลากรประจำการ (อศป.) โดยจัดทำโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ ขึ้นมาใหม่ซึ่งเป็นโครงการที่มีความใหม่และวางแนวทางการบริหารโครงการที่แตกต่างไปจากเดิมอย่างมากค้ังจะกล่าวต่อไปนี้

1. เป้าหมาย เพื่อพัฒนาบุคลากรประจำการ (ทุก ๆ สาขาอาชีพ) ให้เกิดมีความรู้ประสมการณ์ เพิ่มขึ้น

2. การบริหารโครงการ ได้จัดให้มีการวางแผนความคุ้มค่า ประสานงานกันใน 3 ระดับคือ

- 2.1 ระดับกรม เรียกว่าคณะกรรมการอำนวยการ
- 2.2 ระดับกลุ่ม(มหาวิทยาลัย) เรียกว่าคณะกรรมการดำเนินงานระดับกลุ่ม วิทยาลัยครู
- 2.3 ระดับวิทยาลัย เรียกว่าคณะกรรมการดำเนินงานของวิทยาลัย

เป้าหมาย จากการที่ได้เปิดสอนตามโครงการนี้มาเป็นระยะเวลาประมาณ 1 ปีแล้ว นั้นจะเห็นได้ว่าการรับนักศึกษาเพื่อเข้าร่วมโครงการจะมีการถ่วงรอกพอสมควร โดยเฉพาะผู้เข้าเรียนส่วนใหญ่จะมีพื้นฐานทางสายที่จะเรียนมาโดยตรง และมีการทดสอบความรู้พื้นฐานจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ค่อยประสบปัญหาในตัวผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนโดยส่วนรวมแล้วจะตั้งใจเรียนขยันขันแข็งและทุ่มเทให้การเรียน จึงเป็นสิ่งที่ที่โครงการ กศ.บป. นี้จะสนองตอบในการให้ความรู้ ประสบการณ์ในอันที่จะพัฒนาคนให้มีความรู้เพื่อพัฒนาสังคมโดยส่วนรวม จำนวนที่คาดว่าจะผลิตช่วงแผน 6 ปี พ.ศ. 2530-2534 ประชากร 90,000 คน

หลักสูตร เนื่องจากโครงการ กศ.บป. นี้ได้จัดการเพื่อให้ความรู้แก่มวลชนโดยส่วนรวมและไม่เป็นการถ่วงรอกในเรื่องเนื้อหาวิชา กรมการฝึกหัดครูได้ระบุในโครงการว่าหลักสูตรที่เปิดสอนในโครงการ กศ.บป. นั้นจะเป็นหลักสูตรเดียวกันกับหลักสูตรที่เปิดสอนในวิทยาลัยครูภาคปกติ เพราะฉะนั้นปัญหาความแตกต่างก็จะลดลงได้ หลักสูตรที่ได้อนุมัติให้เปิดสอนในโครงการแล้วในสายวิชาชีพครูมีจำนวน 21 วิชาเอก ในสายวิชาชีพอื่นจำนวน 14 วิชาเอก ซึ่งเป็นการตอบสนองต่อความต้องการเรียนของนักศึกษาโดยส่วนรวม

การบริหารโครงการ สภาการฝึกหัดครูได้มอบหมายให้คณะกรรมการอำนวยการทำหน้าที่บริหารโครงการ กศ.บป. ในระดับกรมซึ่งประธานคณะกรรมการอำนวยการได้แก่ อธิบดีกรมการฝึกหัดครู เมื่อเป็นลักษณะนี้แล้วย่อมมองได้ชัดเจนว่ากรมฯ ต้องการที่จะจำกัดอำนาจและขอบเขตของวิทยาลัยในการบริหารโครงการการศึกษาต่อเนื่องในผลจากอดีตที่กรมฯ ปล่อยให้วิทยาลัยครูดำเนินการโดยอิสระทำให้แต่ละวิทยาลัยมุ่งผลิตโดยปริมาณแต่คุณภาพยังเป็นปัญหาจุกจิกกรมฯ ได้ตระหนักในบทบาทนี้มากขึ้น โดยนโยบายที่วางลงมาในเรื่องนี้จะจำกัดปริมาณและเน้นคุณภาพให้สูงขึ้นและได้มาตรฐาน

คณะกรรมการอำนวยการจะทำหน้าที่ประสานงานการบริหารโครงการ กศ.บป. โดยส่วนรวมและเป็นองค์กรที่จะกำหนดทิศทาง นโยบาย แผนและการแก้ปัญหาในการบริหารโครงการ

ท้ายจะเห็นได้ว่านอกเหนือจากประธานแล้ว คณะกรรมการส่วนใหญ่ก็จะนำมาจากผู้อำนวยการกอง
 ในกรมการฝึกหัดครู และผู้อำนวยการสหวิทยาลัยทั้ง 8 แห่งทั่วประเทศ นอกจากนี้ก็เป็นผู้เกี่ยวข้องกับ
 กับโครงการย่อย เช่น โครงการค่ารถ โครงการอาจารย์ที่ปรึกษา โครงการเวียนแบบไม่มีชั้น
 โดยสรุปแล้วคณะกรรมการอำนาจการนี้จะเข้ามาควบคุมกำกับการดำเนินงานโครงการ กศ.บป. ให้
 อยู่ในทิศทางที่กำหนด

คณะกรรมการดำเนินงานระดับกลุ่ม โดยมีประธานสหวิทยาลัยเป็นประธาน ทำหน้าที่
 เป็นตัวประสานนโยบายระดับกลางระหว่างวิทยาลัยกับกรมการฝึกหัดครู แต่จากการสัมภาษณ์
 อาจารย์ผู้สอนมา ก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับคณะกรรมการนี้มากนัก อาจจะเป็นเพราะโครงสร้าง
 ของสหวิทยาลัยที่แท้จริงยังไม่เป็นที่ยอมรับมากนักก็เป็นได้ สหวิทยาลัยโดยส่วนรวมจะเป็นคล้ายเสีย
 ราชการ

คณะกรรมการดำเนินงานระดับวิทยาลัย ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่ดำเนินงานโดยตรง มี
 อธิการแต่ละวิทยาลัยเป็นประธานมีรองอธิการ หัวหน้าคณะวิชา และอาจารย์อื่นที่เกี่ยวข้องกับ
 โครงการ รวมตัวเป็นคณะกรรมการ ในการทำงานนั้นขึ้นอยู่กับวิทยาลัยแต่ละแห่งว่าจะสนองตอบ
 เป้าหมายของคณะกรรมการอำนาจการมากน้อยเพียงไร โดยจะเห็นได้จากข้อมูลที่สัมภาษณ์ว่า
 อาจารย์มักจะเสนอแนวคิด ความต้องการ ปัญหา ฯลฯ เข้าสู่คณะกรรมการเพื่อมุ่งเน้นคุณภาพ
 ลดปริมาณ แต่เมื่อเข้าสู่คณะกรรมการดำเนินงานระดับวิทยาลัยแล้ว คณะกรรมการจะให้ความสำคัญ
 ไม่มากนักจะเห็นได้จากการรับนักศึกษาในโครงการซึ่งโดยส่วนรวมแล้วสายวิชาการอื่นจะรับ
 มากกว่าเป้าหมายที่มาจากเบื้องบน ประเด็นปัญหาอันนี้คงเป็นเรื่องน่าคิดก็คือ วิทยาลัยแต่ละ
 แห่งมีความจำกัดในเรื่องงบประมาณ เนื่องจากแผนพัฒนาฉบับ 6 มุ่งให้สถานศึกษาพึ่งตนเอง
 ให้มากแต่จำเป็นต้องพัฒนาเพื่อให้ได้คุณภาพและเติบโตพร้อม ๆ กันไป ซึ่งขัดแย้งกันโดยหลักการ
 การรับนักศึกษาที่มีปริมาณมาก โดยการหาเหตุที่จะมาสนับสนุนนั้น ถ้าได้กระทำโดยพร้อม ๆ กัน
 ในทุก ๆ วิทยาลัยแล้ว ผู้วิจัยเชื่อแน่เหลือเกินว่า เป้าหมายในเรื่องคุณภาพและปริมาณของ
 โครงการ กศ.บป. อาจจะต้องผิดไปจากตัวหนังสือที่ได้เขียนไว้เป็นแน่แท้ และท้ายที่สุดปัญหาเก่า
 ก็จะหมุนวนมาพบกันใหม่อีก คงเป็นไปได้ค่อนข้างยากที่การผลิตจะได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ อาจต้อง
 เลือกว่าจะเอาเงินหรือเอาทดลอง

ในการดำเนินงานโครงการนี้มีลักษณะพิเศษมากกว่าโครงการอื่น ๆ ที่จัดการศึกษาต่อ
 เนื่องเพื่อให้เข้ากับวัตถุประสงค์ของโครงการที่ว่า เพื่อให้ความรู้ ประสบการณ์ ในอันที่จะนำไปสู่
 การพัฒนาตนเองและสังคมโดยส่วนรวม การดำเนินงานจึงมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากปกติ

1. มีขบวนการคัดเลือกตัวผู้เข้าร่วมโครงการ เพื่อจัดพื้นฐานความรู้ให้เป็นที่มั่นคงที่เข้ามาทรฐาน และตรงสาขา เน้นผู้เรียนที่มีงานทำแล้ว จากข้อมูลที่ได้มาผู้ศึกษาจำนวน 94.44 เปอร์เซนต์เป็นผู้ที่มีงานทำ

2. ให้โอกาสศึกษาที่ยาวนานเป็นพิเศษ 5 ปีหรือ 10 ปี ตามระยะเวลาที่กำหนดตามปกติที่จะสำเร็จการศึกษา 2 ปีหรือ 4 ปี ถ้าไม่สำเร็จภายใน 5 ปีหรือ 10 ปี รายวิชาที่ลงทะเบียนมาเกินระยะเวลาที่กำหนดก็ปรับทิ้งไปลงทะเบียนวิชาเดิมหรือรายวิชาที่ใกล้เคียงเพิ่มเติมใหม่จนกว่าจะครบหลักสูตรและจบการศึกษา ถ้ามองให้ลึก ๆ แล้วก็เท่ากับเป็นการเปิดโอกาสให้เรียนไปได้ตลอดจนกว่าจะพอใจหรือจบ มิได้มีการไล่ออกตามระยะเวลา

3. มีอาจารย์ที่ปรึกษา (Mentor) ซึ่งทำหน้าที่มากกว่าอาจารย์ที่ปรึกษาธรรมดา ร่วมในการวางแผนการเรียน แก้ปัญหาและอื่น ๆ อย่างใกล้ชิด ทั้งยังกำหนดค่าตอบแทนให้อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นพิเศษซึ่งเป็นการกระตุ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ทำหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ แต่ในข้อเท็จจริงอาจารย์ที่ปรึกษาในโครงการนี้ส่วนใหญ่ยังตระหนักในบทบาทเดิมซึ่งรับผิดชอบน้อยกว่าไม่ทุ่มเทให้กับนักศึกษาเท่าที่ควร

4. มีระบบการเรียนทางไกลโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน โดยมีศูนย์อยู่ที่มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ธานี โดยจะมีคณะกรรมการอำนวยการเป็นผู้ออกระเบียบ กำหนดรายวิชาใบบ้างที่จะยกเว้นไม่ต้องเข้าชั้นเรียน แต่เริ่มโครงการมา ระบบนี้เคยได้มีการพยายามดำเนินการอยู่ครั้งหรือสองครั้งแล้ว ก็ไม่สามารถจะดำเนินการได้ จากการสัมภาษณ์เลขาธิการกรรมการอำนวยการว่า สรุปได้ว่าอาจารย์ส่วนรวมยังไม่คุ้นเคยกับวิธีการ ถ้าออกระเบียบมาบังคับอาจเกิดปัญหา อีกทั้งเอกสารตำราที่จะนำมาใช้สนับสนุนในโครงการนี้ยังไม่พร้อม จึงไม่อาจทำได้ในขณะนี้ แต่อนาคตไม่แน่ว่าจะเป็นไปได้ โดยความเห็นของผู้วิจัยแล้ว อาจมองลงไปถึงส่วนได้เสียที่จะพึงมีพึงได้จากการสอน ซึ่งเมื่อเป็นชั้นเรียนเปิดแล้ว ผู้สอนในรายวิชานั้น ๆ อาจจะไม่มีความสนใจทำให้เกิดความคิดว่าเพื่อน ๆ อาจารย์ได้สอนแล้วตนเองไม่มีงานทำ พาลจะทำให้เป็นโรคจิตประสาทไปได้

5. ระบบโครงการตำรานั้นนับได้ว่าเป็นโครงการที่ที่น่าสนใจสนับสนุนในตอนเริ่มต้นนั้น ก็ทำท่าว่าจะดำเนินการไปได้ด้วยดีแต่เมื่อทำงานมาระยะหนึ่งเกิดปัญหา ในเรื่องต้นทุนและค่าตอบแทน ซึ่งโดยเนื้อแท้แล้วโครงการนี้ไม่มีทุนดำเนินงานที่เพียงพอ ในการจัดพิมพ์ในระยะเริ่มแรก การจ่ายค่าตอบแทนค่อนข้างจะตรงตามที่กำหนดไว้ แต่เนื่องจากผลงานที่ออกมาแล้วจึงจำหน่ายได้

จำนวนน้อย หนังสือตกค้างมาก เงินทุนหมุนเวียนที่มีอยู่น้อยก็พลอยขาดไปด้วย ทำให้เกิดปัญหา การจ่ายเงินค่าลิขสิทธิ์ ผู้ส่งต้นฉบับในระยะหลัง ๆ เลื่อนยอดลง และอาจไม่มีก็ได้ เพราะการส่ง ลิขสิทธิ์ให้โครงการฯ เท่ากับขายขาด เป็นสิ่งที่น่าคิดเหมือนกัน จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน และเขียนหนังสือควย กล่าวว่าถ้าเขียนแล้วให้โรงพิมพ์จัดพิมพ์ค่าลิขสิทธิ์จะได้อีกครั้งที่จัดพิมพ์ โดย ระยะยาวแล้วดีกว่ามาก และปัญหาอีกด้านหนึ่งก็คือการบริการการในหนังสือเนื่องด้วยผู้แต่งส่วนใหญ่ ก็เป็นที่รู้จักกันในเฉพาะวิทยาลัยที่ตนสังกัดเท่านั้น วิทยาลัยอื่น ๆ ก็มักจะไม่ได้ให้ความสนใจร่วมใช้ หนังสือ แม้เนื้อหาสาระในหนังสือจะตรงและเขียนมาเพื่อใช้ในรายวิชานั้นก็ตาม จึงเกิดปัญหาที่ค่อนข้างใหญ่ หนังสือที่พิมพ์ออกมาจำนวนต่ำออกขายน้อย ราคาต้นทุนก็พลอดสูงตามไป โดยความคิดเห็น ของผู้วิจัยแล้ว น่าจะมีการรวมตัวกันอย่างน้อยที่สุดเมื่อรวมกันทั้งหมดไม่ได้ ก็น่าจะรวมกันในระดับ กลุ่มย่อย เช่น สหวิทยาลัยแล้วมารวมกันทำหนังสือแบ่งกันไปเขียน เมื่อผลิตออกขายออกการใช้ หนังสือที่น่าที่จะมากพอที่จะผลิต และปัญหาเรื่องลิขสิทธิ์ไม่น่าจะขายขาด ค่าเขียนในอัตราที่จ่ายขณะนี้ค่อนข้างจะต่ำ จึงน่าจะเป็นมูลเหตุแห่งการไม่ประสานผลสำเร็จของโครงการ

6. การโอนย้ายสถานที่เรียนและหน่วยกิตในโครงการ สามารถทำได้โดยกว้างขวาง และครอบคลุม นับว่าสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการที่กำหนดไว้ โดยให้ผู้เรียนสามารถปรับ ตัวเองได้ยู่ตลอดเวลา เพื่อเป้าหมายของผู้เรียน

7. การจัดหน่วยหรือศูนย์การสอนนับว่าเข้าเป้ากับการตั้งวิทยาลัยเคลื่อนที่ โดย สภาพของวิทยาลัยครูทั่วประเทศแล้วน่าจะเข้ากับรูปแบบนี้ดีที่สุดเพราะวิทยาลัยครูถือได้ว่าเป็น สถาบันอุดมศึกษาท้องถิ่น ประชาชนโดยส่วนรวมแล้วยังต้องการศึกษา หากความรู้เพิ่มเติม แต่ขาด โอกาส เวลา ความยากจน การที่วิทยาลัยครูลงไปตั้งศูนย์ปฏิบัติการตามโครงการนี้น่าจะนำผล สัมฤทธิ์มาสู่โครงการอย่างมากทั้ง เป็นการนำเอาสถาบันเข้าสู่มวลชน อันจะส่งผลทางค่านิจวิทยา อีกโสดหนึ่งควย แต่ปัญหาที่อาจติดคามมาได้ในเรื่องบุคลากร และค่าใช้จ่ายจึงทำให้วิทยาลัยครูไม่ อยากรจะออกไปตั้งศูนย์ภายนอกวิทยาลัย แต่ถ้าเปรียบเทียบผลดี-ผลเสียแล้วน่าจะมีผลดีมากกว่า เพราะครูอาจารย์ได้เปลี่ยนสภาพการทำงานใหม่ โดยทฤษฎีแล้วน่าที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และผลิตผลงานสร้างสรรค์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น

ตอนที่ 2 โครงสร้างและการพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรบริหารธุรกิจและการจัดการนี้เป็นหลักสูตรใหม่ที่กรมการฝึกหัดครูได้สร้างขึ้น มาเพื่อสนองตอบเป้าหมายของพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูฉบับแก้ไขใหม่ พ.ศ. 2527 ซึ่งขยาย ขอบเขตการผลิตบุคลากรของวิทยาลัยครูจากสายวิชาชีพครูมาเปิดสอนสายวิชาศิลปศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ หลักสูตรบริหารธุรกิจก็เป็นสาขาหนึ่งของสายวิชาศิลปศาสตร์ โดยมีโครงสร้างดังนี้

1. เป้าหมายของหลักสูตร ใ้เขียนไว้ค่อนข้างกว้างและมุ่งโดยตรงต่อการพัฒนา ตนเองเพื่อการสร้างงานด้วยตนเอง และอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข รวมถึงการช่วยเหลือพัฒนา สภาพแวดล้อมที่เป็นสังคมโดยรวมให้พัฒนาไปพร้อม ๆ กัน เรื่องคุณธรรมกับความรู้ อาจารย์ผู้สอน ได้ปลูกฝังและเน้นเสมอเมื่อสอน ซึ่งผู้สอนคาดหวังว่านักศึกษาที่จบหลักสูตรนี้จะมีความรู้ไม่แพ้ ผู้เรียนที่จบการศึกษาจากสถาบันอื่น ควบคู่กับจริยธรรมและคุณธรรมจากข้อมูลของผู้เรียนส่วนใหญ่ ก็เห็นด้วยว่าความรู้และคุณธรรมชีวิตได้ถูกเพิ่มเติมขณะที่ตนเข้าร่วมศึกษาในโครงการ กศ.บป.

2. โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็น 3 หมวดวิชาใหญ่ ๆ

2.1 การสร้างคนให้มีความรู้กว้าง พื้นฐานการดำรงชีวิตในสังคม การอยู่ ร่วมกัน การเข้าใจกัน ซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชา ภาษาศาสตร์ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ รวมจำนวน 16 หน่วย

2.2 การสร้างฐานความรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพในสาขารบริหารธุรกิจและ การจัดการรวมจำนวน 56 หน่วยกิต โดยแยกเป็น

2.2.1 วิชาแกนพื้นฐาน 9 หน่วยกิต ที่ให้ความรู้เพื่อเป็นเครื่องมือใน การหาความรู้ต่อไป ได้แก่รายวิชาภาษาต่างประเทศ

2.2.2 วิชาแกนการจัดการ 12 หน่วยกิต ให้ความรู้ในค่านธุรกิจ บัญชี การบริหาร การบริหารงานบุคคล การตลาด

2.2.3 วิชาเอกบังคับ 23 หน่วยกิต เป็นรายวิชาบังคับไว้เพื่อให้ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชานี้ในทางลึกและขยายขอบข่ายขององค์ความรู้เพิ่มขึ้น รวมกับรายวิชาเลือกอีก 12 หน่วยกิต ให้เลือกตามความสนใจ ซึ่งในรายละเอียดในวิชาเอก บังคับนี้ มีอาจารย์ผู้สอนได้ให้ข้อสังเกตว่ารายวิชาเลือก 12 หน่วยกิตนั้นน่าจะบังคับไว้ให้เป็น แนวทางที่ชัดเจน เพื่อที่จะให้นักศึกษาที่ผลิตออกมาเป็นรูปแบบเฉพาะที่ชัดเจนยิ่งขึ้น น่าห่วงว่า จะมีการเลือกอย่างกระจัดกระจายมากเกินไป

2.3 การสร้างฐานความสนใจเพื่อเสริมรายวิชาที่ได้เรียนมาในรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชาเฉพาะด้าน จากข้อมูลที่ได้รับมาแล้วปรากฏว่าวิชาเลือกเสรี 4 หน่วยกิตนี้จะมีการเลือกที่ไม่มีทิศทางหรือเป็นรายวิชาที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ทำให้ความคาดหวังว่าวิชาเลือกนี้จะทำให้นักศึกษาสร้างเสริมความรู้ในรายวิชาเฉพาะด้านที่เรียนไปแล้วให้เข้มข้นขึ้น อาจหลากหลายเป้าหมายไปได้

ในค่านหลักสูตรโดยส่วนรวมแล้ว หน่วยกิต 76 หน่วยสำหรับปริญญาตรี 2 ปี นับว่าสูงตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมการฝึกหัดครู หน่วยงานมหาวิทยาลัยและ ก.พ. เนื่องจากหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรปริญญาตรี 2 ปี (ท่อยอก) ปัญหาที่โศกมากก็จะเป็นเรื่องของบางรายวิชาที่เคยศึกษามาแล้วในระดั้มต่ำกว่า หรือบางคน(ส่วนน้อย)ไม่เคยมีพื้นฐานในวิชาเหล่านี้มา จากการสัมภาษณ์อาจารย์ก็ได้ให้ความเห็นว่าควรจะต้องทำเป็นคณะกรรมการจกรายวิชาไว้เพื่อเทียบเท่าหรือบังคับให้เรียนบางรายวิชาไว้ล่วงหน้าเพื่อเป็นพื้นฐานของการเรียนต่อไป

การพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจและการจัดการระดับปริญญา 2 ปีหลัง ได้พัฒนามาจากหลักสูตรอนุปริญญาที่เปิดสอนมาก่อนหน้านี้แล้วโดยปรับเปลี่ยนรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ในกรณีนี้คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรได้ศึกษาแนวทางของหลักสูตรบริหารธุรกิจและการจัดการของมหาวิทยาลัย วิทยาลัย ทั้งในภาครัฐและเอกชนมาเป็นตัวแบบเปรียบเทียบ โดยมีผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาได้มาร่างหลักสูตร ให้ความคิดเห็น ปรับปรุงแก้ไข จนเป็นที่ตกลงเรียบร้อยแล้วจึงได้มีการเสนอตามขั้นตอนเพื่อพิจารณาอนุมัติใช้หลักสูตร

ขณะนี้วิทยาลัยครูสวนสุนันทาได้ร่างหลักสูตรบริหารธุรกิจและการจัดการในระดับปริญญาตรี 4 ปี โดยอาศัยพื้นฐานในหลักสูตรอนุปริญญาและปริญญา 2 ปี ของการจัดการเป็นโครงเพื่อหารูปแบบใหม่ที่เหมาะสมสำหรับวิทยาลัยครู

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ที่มีต่อโครงการ กศ.บป. จากข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ได้รวบรวมเสนอมาแล้วขั้นจะเห็นได้ว่า

1. จากกลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษาจำนวน 288 คน มีเพศชายเพียง 72 คน เพศหญิง 216 คน ซึ่งคิดเห็นร้อยละ 75 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่เรียนในสาขานี้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงซึ่งก็สอดคล้องกับสถาบันฝึกหัดครูดั้งเดิมนักศึกษาครูจะเป็นหญิง
2. ประชากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีอายุในช่วง 21-30 ปี จำนวนร้อยละ 75 ซึ่งให้เห็นว่าบุคคลที่อยู่ในวัยนี้ส่วนใหญ่ยังสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองมาก และผู้เรียนส่วนใหญ่แล้วจะมีสถานภาพครอบครัวเป็นโสดมีจำนวนร้อยละ 74.30 อาจเป็นไปได้ว่า

ภาวะในค่านส่วนตัวไม่มาก ทำให้เวลาที่จะมาศึกษา และคนส่วนใหญ่จะมีพื้นการศึกษาตามสายที่
เรียนมาโดยเฉพาะสาขาบริหารธุรกิจ และสาขาการจัดการ ประชากรส่วนใหญ่เป็นผู้มีงานทำแล้ว
และมาจากภาคเอกชนและภาคราชการ ในอัตรา 1 : 1 (ดูตารางที่ 3)

3. ประสบการณ์ทำงาน ประชากรส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี
และอยู่ระหว่าง 4-8 ปี เป็นจำนวนร้อยละ 38.24 และ 37.50 ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่เคย
ผ่านงานบริหารมาเลย ส่วนผู้ที่เคยมีประสบการณ์ทางการบริหารมา จะอยู่ในระดับต้นเป็นส่วนใหญ่
ซึ่งมีจำนวนสูงถึงร้อยละ 70.78 รายได้ของนักศึกษาส่วนใหญ่จะต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน
ร้อยละ 41.55 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 3,000 บาท- 4,500 บาท จำนวนร้อยละ 37.13
แสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วงไม่นานรายได้อยู่ในช่วงไม่เกิน
4,500 บาท เป็นส่วนใหญ่ผู้ที่ทำงานเก่าอยู่ในตำแหน่งผู้บริหารก็จะเป็นผู้บริหารระดับต้น โดยส่วน
รวมแล้วผู้เข้าร่วมโครงการ กศ.บป. จะมีภูมิลำเนาที่ทำงานในกรุงเทพมหานครร้อยละ 91.67
ซึ่งทำให้สะดวกในการเรียน ไปกลับหลังเลิกเรียนซึ่งอาจเป็นเวลาที่มีค

4. งานค่านบริหาร สรุปได้ว่าส่วนรวมแล้วการจัดเวลาเรียนในช่วง
เลิกงานนักศึกษาเห็นว่าที่สะดวกเหมาะสมและวิทยาลัยก็ได้จัดสอนในช่วงเวลานี้ ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ 3.93
รองลงมาได้แก่การจัดบริหารงานอาคารสถานที่ ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย มีความ
ร่มรื่น นำเป็นสถานศึกษาค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ = 3.68 และลำดับที่สามคือการให้บริการของฝ่ายหอสมุด
นับว่าค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ = 3.58

ส่วนงานค่านบริหารที่นักศึกษาเห็นว่าวิทยาลัยทำได้น้อยไม่คี่เลยคือวิทยาลัยจัดการเรียน
การสอนไม่เว้นวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ตลอดสัปดาห์ ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ = 2.39 แสดงว่านักศึกษาไม่เห็น
ด้วยเลย เพราะคนเรามีเวลาทำงานมีเวลาเรียนและก็ต้องมีเวลาหยุดพักด้วย การทำงานหรือ
เรียนโดยไม่มีเวลาพักผ่อนคงไม่เป็นสิ่งที่คี่แน่ รองลงมาได้แก่ ห้องเรียนไม่มีเสียงรบกวนค่าเฉลี่ย
 $\bar{x}$ = 2.56 ก็หมายความว่ารวม ๆ ว่าสถานที่เรียน ห้องเรียนยังมีเสียงรบกวนสมาธิในการเรียน
อาจเป็นได้ว่าวิทยาลัยตัวอยู่ในใกล้ชุกชุมมากเกินไป

จากการสัมภาษณ์ความเห็นอาจารย์ผู้สอน โดยส่วนรวมแล้วเห็นว่าวิทยาลัยพยายามที่
จะให้บริการและสนองต่อความต้องการของนักศึกษาให้มากที่สุดแล้วแต่อาจไม่ครบตามที่วาง
เป้าหมายไว้ เพราะความจำกัดในเรื่องสถานที่ห้องเรียนซึ่งไม่อาจขยายเพิ่มขึ้นได้ หรือย้ายไป
ปลูกสร้างใหม่ในที่ไกลจากถนนเพื่อลดเสียง กำลังคนที่ทำงานซึ่งก็จำกัดด้วยระเบียบว่าจะจ้างได้
ไม่เกินวงเงินร้อยละ 80 ของค่าลงทะเบียนนักศึกษา ในค่านการสนับสนุนกิจกรรมการเรียน

การสอน วิทยาลัยก็ได้จัดสรรงบประมาณให้ในค่านี้อย่างสมควร

สรุปแล้วค่านางานบริหารมองโดยส่วนรวมทั้งหมดแล้ววิทยาลัยได้ดำเนินการอยู่ในระดับพอใช้ได้ ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.06$ และในคำถามปลายเปิดท้ายตอนช่วงนี้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นว่าวิทยาลัยควรต้องปรับปรุง การดำเนินงานและการให้บริการในงานของฝ่ายทะเบียน เสียรบกวน และสว่างไม่เพียงพอ การระบายอากาศ งานธุรการ และการประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัย

5. ค่านางานวิชาการ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา แล้วในข้อที่อาจารย์ผู้สอนสนใจงานในหน้าที่เอาใจใส่นักศึกษา ผู้เรียน เตรียมการสอนเพื่อการถ่ายทอดความรู้ที่อยู่ในระดับทำได้ดี ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.67$ และจากข้อมูลนี้สัมภาษณ์อาจารย์ส่วนใหญ่มีคุณวุฒิไม่ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมาเนื่องจากพระภิกษุถึงบพาทและหน้าที่ อาจารย์ได้ไปเรียนรู้เพิ่มเติมทั้งในรูปแบบของการถ่ายทอด การร่วมฟัง การเข้าสัมมนา การทัศนศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และศักยภาพในการสอน ซึ่งก็มีว่าตรงกันกับนักศึกษา ร่องลงมาได้แก่รายวิชาในหลักสูตรสามารถเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับสูง นักศึกษาเห็นว่ามีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.66$ ซึ่งเรื่องนี้อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ก็จะเป็นผู้ร่วมทำหลักสูตรฉบับนี้ขึ้นมา ก็ใฝ่มุ่งหวัง เพื่อความรู้ในระดับนี้และเป็นฐานสำหรับเรียนสูงขึ้นไป ร่องลงมาในอันคัมที่สามได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตรงกับความต้องการของผู้เรียนและหน่วยงาน นับได้ว่าสอดคล้องกันโดยส่วนรวมทั้งมุ่งพัฒนาคนและงานให้ดีขึ้น ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.57$ นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนมุ่งคำนึงชื่อเสียง ประหยัด เชื่อเพื่อรับนิคชอบ นักศึกษาเห็นว่าวิทยาลัยได้ส่งเสริมอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.54$

ความคิดเห็นของอาจารย์ในค่านางานวิชาการโดยส่วนรวมทั้งเห็นว่าวิทยาลัยได้จัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่และมุ่งหวังในค่านคุณภาพมากจะเห็นได้ว่าวิทยาลัยได้เชิญผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขามาเป็นอาจารย์พิเศษสอนในรายวิชาหลักสูตร เป็นส่วนใหญ่

ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาในค่านางานวิชาการที่เห็นว่าวิทยาลัยทำพอใช้ได้คือการใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์การศึกษาในงานสอน ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.82$ และกิจกรรมพิเศษที่จัดขึ้นมาเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์อยู่ในระดับค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.86$

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ก็ได้ความว่าวิทยาลัยส่วนใหญ่ของเครื่องไม้เครื่องมือประเภทนี้อยู่กึ่งกลาง และมีไม่มากพอจะให้บริการโดยทั่วไป การยืมใช้ไม่สะดวกเวลาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ก็ใช้วิธีการแบบเดิม แต่เพิ่มความตั้งใจเข้าไปมากขึ้นแต่ในอนาคตวิทยาลัยคงต้องหันมาสนับสนุนสิ่งเหล่านี้มากขึ้นกว่านี้

สรุปแล้วความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อวิทยาลัยในค่านางานวิชาการ อยู่ในระดับพอใช้

ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ 3.31 ซึ่งสูงกว่าค่างานบริหารเพียงเล็กน้อย ค่างานวิชาการที่นักศึกษาต้องการให้วิทยาลัยปรับปรุงมากที่สุดคือการจัดทำเอกสารหรือตำราหลักประกอบการสอนในรายวิชาที่บังคับ เพื่อที่จะได้เป็นแนวการเรียนรองลงมาได้แก่การใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์การศึกษา รองลงมา อาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิไม่ตรงตามสาขาวิชาที่สอน ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ก็สอดคล้องกันในสิ่งเหล่านี้สอดคล้องกับสภาพปัญหา

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่แสดงออกมาโดยอิสระเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

งานบริหาร

1. อาคารสถานที่
  - 1.1 ห้องน้ำ ห้องส้วมมีไม่พอเพียงและมีกลิ่น
  - 1.2 ห้องเรียนรอนอบอ้าวไม่ระบายอากาศและสว่างไม่พอเพียง
  - 1.3 ไฟฟ้าบริเวณวิทยาลัยไม่สว่างเท่าที่ควร
  - 1.4 สถานที่ขายอาหารและที่รับประทานอาหารเช้าไม่พอเพียง อาหารไม่สะอาด ราคาแพง
  - 1.5 ห้องสมุดควรขยายมากขึ้น พื้นที่และหนังสือ
2. งานบริหาร
  - 2.1 การให้บริการของฝ่ายทะเบียนควรปรับปรุงอย่างยิ่ง
  - 2.2 การให้บริการของฝ่ายการเงินควรให้บริการนอกเวลา
  - 2.3 การประชาสัมพันธ์ล่าช้ามากไม่ทันต่อเหตุการณ์
  - 2.4 การให้บริการของฝ่ายธุรการควรมีความสุภาพและรวดเร็ว
  - 2.5 ควรมีวันหยุดเสาร์-อาทิตย์
  - 2.6 บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรปรับปรุง
  - 2.7 ขอให้เพิ่มสวัสดิการและบริการ

งานวิชาการ

1. อาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ไม่สมบทบาท
2. การจัดทำเอกสารตำราหลัก
3. อุปกรณ์และสื่อการสอนควรต้องมีมากกว่านี้
4. อาจารย์พิเศษควรจะมาจกหลาย ๆ วงการ

5. การใช้เทคนิคการสอนที่แปลกใหม่
6. การสอนควรขยายสาขาออกไปให้มาก
7. การสอบและการคัดเลือกนักศึกษาควรพัฒนาให้มากกว่านี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยสรุปผลการวิจัยได้ 5 ตอนด้วยกันคือ
ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ที่มีต่อโครงการ กศ.บป. สรุปผล
การวิจัยได้ดังนี้

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. นักศึกษาในโครงการ กศ.บป. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น
เพศหญิง(ร้อยละ 75.00)มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี(ร้อยละ 75.00) สถานภาพของครอบครัว
ส่วนใหญ่ยังเป็นโสด(ร้อยละ 74.30) มีพื้นฐานในการศึกษาส่วนใหญ่สาขารัฐกิจและ
การจัดการ(ร้อยละ 88.11) และส่วนใหญ่มีงานทำแล้วทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาล ในอัตรา
1 : 1 (ตารางที่ 3) หางานประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อยกว่า 4 ปี
(ร้อยละ 38.24) และส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านงานบริหารมาเลย(ร้อยละ 67.28) รายได้ของ
นักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่า 3,000 บาท (ร้อยละ 41.55) และมีสถานที่ทำงานใน
กรุงเทพมหานครเป็นส่วนใหญ่(ร้อยละ 91.67) ทำให้ทราบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและ
สภาพการทำงานจะอยู่ในระดับต้น ค่าใช้จ่ายการเรียนจึงเป็นตัวแปรอีกอย่างหนึ่งที่นักศึกษาหันเห
มาเรียนในวิทยาลัยครู ซึ่งก็จำเป็นต้องปรับระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับประสบการณ์
ด้านการสอน แนวแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์คงจะทำได้ยากเพราะนักศึกษายังมีอายุน้อย
ประสบการณ์ก็น้อยตามไปด้วย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาในโครงการ กศ.บป. หางานงานบริหารสรุปผล
การวิจัยได้ดังนี้

นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าค่านางานบริหารโดยส่วนรวมอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{x} = 3.06$)
จากการพิจารณาข้อพบว่านักศึกษาให้ความเห็นด้วยกัน การจัดการศึกษาในช่วงเวลาเลิกงานสูงสุด
($\bar{x} = 3.93$) และเห็นว่าสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยมีความร่มรื่นในลำดับรองลงมา ($\bar{x} = 3.68$)
และเห็นด้วยในระดับค่าสุดว่าห้องเรียนไม่มีเสียงรบกวน ($\bar{x} = 2.56$)

จากการรวบรวมความคิดเห็นของนักศึกษาในคณากรรณบริหารที่เสนอแนะให้วิทยาลัย
ดำเนินการปรับปรุงมากที่สุด เป็นอันดับที่ 1 คืองานบริการของฝ่ายทะเบียน ห้องเรียนมีเสียงรบกวน
แสงสว่างและอากาศไม่เพียงพอ การจัดการเรียนการสอนตลอดสัปดาห์ ไม่เว้นเสาร์-อาทิตย์
วิทยาลัยควรจัดหาอุปกรณ์และสื่อการสอนให้เพียงพอ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษา กศ.บป. ทางคณากรรณวิชาการสรุปผลการวิจัยได้
ดังนี้

นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าคณากรรณวิชาการโดยส่วนรวมอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{x}=3.31$)
จากการพิจารณารายข้อ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนสนใจงานในหน้าที่สูงสุด
($\bar{x}=3.67$) และเห็นว่ารายวิชาในหลักสูตรสามารถเป็นพื้นฐานสำหรับนักศึกษาต่อในลำดับสูงเป็น
ลำดับรอง ($\bar{x}=3.66$) และเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีวุฒิไม่ตรงตามสาขาวิชาที่สอนอยู่ในระดับต่ำสุด
($\bar{x}=3.11$)

จากการรวบรวมความคิดเห็นของนักศึกษาในคณากรรณวิชาการที่เสนอแนะให้วิทยาลัย
ดำเนินการปรับปรุงมากที่สุด เป็นอันดับที่ 1 คืออาจารย์ผู้สอนจัดทำเอกสารหรือตำราเรียนประกอบการ
การสอนการใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์การศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาพบและร่วมแก้ปัญหาให้คำ
ปรึกษาแนะนำ จากตารางที่ 4

ตอนที่ 4 สรุปผลการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในโครงการ กศ.บป. จำนวน 8 คน สรุปผล
การสัมภาษณ์ได้ดังนี้

1. คณากรรณภาพอาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์อาจารย์ส่วนใหญ่มีคุณวุฒิสอนสูงสุดปริญญา
โท 5 คน ปริญญาเอก 3 คน และปริญญาตรี 1 คน ประสบการณ์ในการสอนโดยเฉลี่ย 14 ปี และ
มาอยู่ในตำแหน่งปัจจุบันส่วนใหญ่ไม่เกิน 2 ปี การสอนโดยส่วนรวมแล้วสอนไม่เกินสัปดาห์ละ 6
ชั่วโมง/1-2 รายวิชา ซึ่งเห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์เก่า เคยสอนในสาขาวิชาชีพครูมา
นานเป็น 10 ปี การปรับเปลี่ยนมาสอนวิชาชีพนั้นต้องใช้ความพยายามในหลาย ๆ ส่วนโดยเฉพาะ
ค่านิยมในเรื่องครูกับธุรกิจมักจะสวนทางกัน

2. คณากรรณอื่น ๆ

2.1 คณากรรณการจัดตั้งโครงการ กศ.บป. กับการสนองตอบนโยบาย
ของวิทยาลัยและกรมการฝึกหัดครูเป็นไปอย่างสอดคล้องกัน ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับโครงการเพราะ
จะได้เสริมบทบาทของวิทยาลัยครูในฐานะสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างครบถ้วนและกว้างขวาง

2.2 การจัดทรัพยากรสนับสนุนโครงการและค่านงงบประมาณ มีความเหมาะสมค่อนข้างน้อยอาจเป็นได้ว่าวิทยาลัยมีข้อจำกัด เรื่องงบประมาณและแผนโครงการที่วางไว้ไม่สอดคล้องกัน ควรมีการวางแผนโครงการที่ชัดเจนแน่นอน และปฏิบัติตามแผน

2.3 การบริหารโครงการ กศ.มป. อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าตามหลักการที่วางไว้แล้วแต่ในทางปฏิบัติยังมีการอาศัยช่องว่างที่มีกระทำการที่นอกแบบ

2.4 นโยบายและการวางแผนโครงการนั้นอาจารย์จะทราบเมื่อการทำงานที่ใกล้กับเวลาแล้วทำให้ไม่อาจเตรียมตัวได้ทัน

2.5 หลักสูตรบริหารธุรกิจและการจัดการอาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าเหมาะสมแล้วตามสภาพของวิทยาลัยครูที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ จุดเหมาะสมของนักศึกษาที่ผลิตตามหลักสูตรนี้จะมีลักษณะเด่นในเรื่องของความกว้างของสาขาวิชาประกอบกับการเน้นถึงค่าของความเป็นมนุษย์โดยยึดความรู้อย่างดีควบคู่กับคุณธรรม

2.6 อาจารย์ผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอและผู้สอนมีคุณวุฒิพื้นฐานอาจไม่ตรงนักแต่ได้สนใจศึกษาเพิ่มเติมในระดับปริญญาโท เข้าอบรม ฝึกงาน ทำงานในสาขาวิชาที่ตัวเองถนัด และสอน จึงคาดหวังไว้ในอนาคตอันใกล้ อาจารย์ผู้สอนจะพร้อมมากกว่านี้แน่นอน ขอเสนอแนะวิทยาลัยหรือกรมควรจัดโครงการที่แน่นอนในการพัฒนาอาจารย์

2.7 การเปิดสอนมีปัญหาม้างในแง่ของอาคาร สถานที่ ตำรา เอกสารและศักยภาพของอาจารย์เพราะวิทยาลัยยังไม่เคยดำเนินการในลักษณะที่จริงจังชัดเจน

2.8 ผู้ให้สัมภาษณ์คาดหวังผลผลิตโดยคิดว่าให้ผลดีพอสมควรแต่ก็ยังไม่พอใจในที่จะต้องมุ่งพัฒนาไปอีกเพื่อให้ผลผลิตที่ดียิ่งขึ้นไปอีก ขอผลสัมภาษณ์อาจารย์ 8 คน

2.9 ขอเสนอแนะผู้ให้สัมภาษณ์ เสนอว่า

2.9.1 อาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยครูสงวนหรือเพิ่มอาจารย์สายนี้ให้มากขึ้น สหวิทยาลัยสวนดุสิตกำลังจะได้เพิ่มมากอีก 3 ตำแหน่ง สวนสุนันทา 2 ตำแหน่ง บ้านสมเด็จ 1 ตำแหน่ง

2.9.2 การสนับสนุนทางอาคารสถานที่ งบประมาณควรจะมีเพิ่มเติมทางค่านนี้มากกว่าที่เป็นอยู่

2.9.3 การประสานประโยชน์เพื่อร่วมใช้ทรัพยากรระหว่างสหวิทยาลัยควรมีการร่วมมือที่จริงจังและเป็นรูปธรรม

2.9.4 ผู้บริหารวิทยาลัยต้องเข้าใจรูปแบบใหม่ในเชิงการบริหารแบบธุรกิจมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลและขอเสนอแนะ

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการสาขาบริหารธุรกิจและการจัดการของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ผู้วิจัยขออภิปรายผลจากการวิเคราะห์ดังนี้

1. โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการได้เกิดขึ้นเนื่องจากการแก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2527 มาตรา 5 ซึ่งได้ขยายขอบอำนาจของวิทยาลัยครูให้สามารถเปิดสอนในสาขาวิชาการอื่นได้ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพอุดมศึกษาของวิทยาลัยครู

2. การบริหารโครงการกรมการฝึกหัดครูได้ติดตามผลการศึกษาคือเนื่องมาตลอดแล้วพบว่าการศึกษาต่อเนื่องมีเป้าหมายไม่แน่นอนชัดเจน การบริหารงานขาดเอกภาพ ผลผลิตและคุณภาพการศึกษาไม่สอดคล้องกัน กรมฯ จึงได้จัดบริหารโครงการในรูปแบบใหม่ ทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในแต่ละคณะว่ามีอำนาจหน้าที่แค่ไหนอย่างไร โดยมีคณะกรรมการ 3 ชุดบริหารโครงการ (เอกสารท้ายภาคผนวก ข.)

2.1 คณะกรรมการอำนวยการ เป็นกรรมการชุดใหญ่มีอธิการกรมการฝึกหัดครูเป็นประธาน ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แผน ควบคุมการดำเนินงานในโครงการนี้ทั้งหมดตลอดจนเป็นตัวกลางสื่อปัญหา แก่ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดในโครงการ

2.2 คณะกรรมการดำเนินงานระดับกลุ่มมีประธานสหวิทยาลัยเป็นหัวหน้า ทำหน้าที่เป็นหน่วยกลางติดต่อระหว่างกรมฯ กับวิทยาลัยในสังกัด ควบคุมดูแลกำกับการทั่วไป ไม่มีอำนาจบังคับวิทยาลัยโดยตรง เป็นเพียงคณะประสานงาน

2.3 คณะกรรมการดำเนินงานระดับวิทยาลัยมีอธิการเป็นประธาน คณะกรรมการชุดนี้จะเป็นชุดทำงานที่แท้จริง ปัญหาต่าง ๆ จะมาจากจุดนี้ขึ้นสู่กรรมการชุดอื่น ๆ ถึงอย่างไรก็ตามกรรมการชุดนี้ได้ถูกจำกัดกิจกรรมโดยคณะกรรมการอำนวยการมาแล้วอย่างกว้าง ๆ การดำเนินงานในโครงการจึงสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่แต่ก็อาจมีบางครั้งที่วิทยาลัยได้ใช้ยุทธวิธีในการออกนอกกรอบจากช่องว่างที่มีอยู่ของระเบียบ

3. เป้าหมายของโครงการ เพื่อพัฒนาบุคลากรประจำการ (บุคลากรที่มีงานทำแล้ว) ทุก ๆ สาขาอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตความรู้และงาน รวมไปถึงสังคมโดยรวม ระยะเวลาดำเนินโครงการตั้งแต่ พ.ศ. 2530-2534 คาดว่าจะมีผลผลิตประมาณ 90,000 คน เนื่องจากต้องการพัฒนาบุคลากรทุกสายสาขาอาชีพ ในโครงการจึงเปิดสอนสาขาวิชาเอกรวมทั้งสิ้นประมาณ 35 วิชาเอก

4. การดำเนินงานของโครงการได้เริ่มมาตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 ซึ่งเป็นกลางปีการศึกษาทำให้การจบของนักศึกษาไม่อยู่ในช่วงปกติ

5. หลักสูตรบริหารธุรกิจและการจัดการ เป็นหลักสูตรใหม่ที่เปิดขึ้นเพื่อสนองตอบการเปิดสอนสาขาวิชาการอื่น ซึ่งมีในระบอบปริญญาตรี 2 ปี หน่วยกิตรวม 76 หน่วย แบ่งเป็น

5.1 กลุ่มวิชาพื้นฐาน 16 หน่วยกิต ช่วยสร้างค่าของความเป็นคนให้สมบูรณ์

5.2 กลุ่มวิชาแกนการจัดการ 12 หน่วย ช่วยสร้างความรู้ในทางบริหารธุรกิจ

และการจัดการ

5.3 กลุ่มวิชาแกนพื้นฐานทางภาษา 9 หน่วยเพื่อเป็นเครื่องมือในการหาความรู้

5.4 กลุ่มวิชาบังคับ 23 หน่วยเพื่อเพิ่มความรู้อีกในสาขาวิชาที่เรียน

5.5 กลุ่มวิชาเลือกในสาขา 12 หน่วย ส่งเสริมความสนใจของผู้เรียนที่จะ

เลือกตามต้องการ

5.6 กลุ่มวิชาเลือกเสรี 4 หน่วยเปิดโอกาสให้เลือกเรียนอะไรก็ได้ที่

ต้องการ

แต่เนื่องจากการเรียนในสาขาบริหารธุรกิจและการจัดการมีลักษณะเป็น 2 ปี + 2 ปี คือเรียนได้จนปริญญาและถึงจะทยอยขอปริญญา เพื่อให้การเรียนการสอนมีลักษณะต่อเนื่องกันไป กรมการฝึกหัดครูจึงได้มีการพัฒนาหลักสูตรปริญญา 4 ปีที่มาขณะนี้กำลังทำร่างหลักสูตรอยู่โดยมีชั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาความต้องการของท้องถิ่น ความพร้อมที่จะทำหลักสูตร สถานที่ ครูอาจารย์ วัสดุอุปกรณ์ที่จะสนองตอบเมื่อหลักสูตรมีขึ้น

2. ร่างหลักสูตรตามความต้องการข้อ 1 โดยอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชา นั้น ๆ

3. ผ่านคณะกรรมการประจำวิทยาลัยพิจารณาถ้าไม่ผ่านส่งกลับลงมาข้อ 2

4. ถ้าผ่านข้อ 3 แล้วส่งไปให้คณะกรรมการบริหารสหวิทยาลัยพิจารณา ถ้าไม่ผ่านส่งกลับลงมาข้อ 2

5. กรมการฝึกหัดครูอนุกรมการมาตรฐานกลางวิชาการพิจารณาถ้าผ่านก็ส่งต่อไปยังสภาการฝึกหัดครูเพื่อพิจารณาอนุมัติใช้ ถ้ากรมการไม่ผ่านจะส่งกลับลงมาข้อ 4

6. เมื่อหลักสูตรผ่านสภาแล้วถือว่าเป็นหลักสูตรที่สมบูรณ์ถูกต้องใช้งานได้ การที่ราคานั้นกรมฯจะส่งไปที่ราคาในภายหลังโดยให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณา

6. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อโครงการ ในคํานงนบริหารผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหม่เห็นว่าการบริหารโครงการทำได้ในระคับพอใช้ ซึ่งก็มีเหตุที่จะต้องให้ปรับปรุงหลายประการโดยเฉพะอย่างยิ่งงานใหม่บริหารทั้งหลายคืองานทะเบียน งานธุรการ งานประชาสัมพันธ์ และงานการเงิน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่นักศึกษาสัมผัสมากและใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่มากที่สุด นอกจากนี้ก็เป็นงานอาคารสถานที่ ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่พอเพียงกับจำนวนนักศึกษา ควรเพิ่มบริการและสวัสดิการมากขึ้นกว่านี้ ส่วนคํานงนวิชาการ นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระคับพอใช้แต่คิดว่าคํานงนบริหารเล็กน้อย สิ่งที่นักศึกษาต้องการให้ปรับปรุงมากที่สุดก็คือเอกสาร ตำรา หลักประกอบการสอน การใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์การสอน ตลอดจนการใช้เทคนิคใหม่ ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้

7. ปัญหาในโครงการ กศ.บป. ทางคํานงนบริหารส่วนใหญ่จะพูดถึงอาคารสถานที่ ซึ่งไม่เรียบร้อยไม่เพียงพอ ความสะอาดรวมถึงสภาพแวดล้อมทั่วไปด้วย ทางคํานงนวิชาการส่วนใหญ่จะกล่าวถึงหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทำตามบทบาท เอกสาร ตำรา อุปกรณ์การสอน อาจารย์พิเศษ เทคนิคการสอน จากตารางที่ 4

ข้อเสนอแนะ

โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการสาขาบริหารธุรกิจและการจัดการนี้เป็นโครงการใหม่ที่มีการวางนโยบายและแผนตลอดจนโครงสร้างการบริหารในรูปแบบกรรมการเป็น 3 ระดับ (เอกสารภาคผนวก ข.) ซึ่งจากผลการวิจัยระบบจะพบว่างานด้านเอกสารในการบริหารโครงการจะเขียนขอบข่ายอำนาจหน้าที่ไว้ชัดเจนและคํามาก แต่ในทางปฏิบัติ ขั้นตอนและแนวทางที่วางไว้ยังปฏิบัติกันสับสนกันอยู่ ควรอย่างยิ่งที่วิทยาลัย สหวิทยาลัยและกรมการฝึกหัดครูจะต้องชื้อออกมาให้ชัดว่าที่ทำแผนนโยบายไว้จะต้องการให้ทำตามนั้นมากน้อยแค่ไหนเพียงไร (ข้อมูลตารางที่ 4-5)

เป้าหมายของโครงการที่ต้องการพัฒนาบุคลากรประจำการ (คนที่ม้งานทำแล้ว) การสอบคัดเลือกที่ทำอยู่ไม่น่าจะตอบสนองเป้าหมายน่าจะดูจากคุณสมบัติ ก็ควรที่จะพอเพียงแล้ว จากข้อมูลตารางที่ 2 นักศึกษาส่วนใหญ่อายุต่ำกว่า 30 ปี มีหน้าที่การงานระดับต้น และส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดรูปแบบของโครงการ และเทคนิคการสอน การถ่ายทอดความรู้ จะเป็นรูปที่ครูต้องสนใจมากกว่าปกติ การสอนแบบศึกษาเฉพาะกรณีอาจได้ผลน้อยกว่าการสอนแบบบรรยาย หรือคนควา

หลักสูตรบริหารธุรกิจและการจัดการควรจะต้องขยายวิชาเอกให้มากยิ่งขึ้น เพื่อการกระจายที่กว้างขึ้นและสอดคล้องตอบเป้าหมายมากขึ้น เพราะผู้เรียนมีความหลากหลายและการพัฒนาหลักสูตร 4 ปี น่าที่จะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน พร้อมกันไป (ปัจจุบันมีการจัดการและการบริหารธุรกิจ

การบริหารงานของวิทยาลัยในด้านงานบริหารจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับผู้เรียนอันจะส่งผลถึงการเรียนการสอนที่มีคุณภาพมากขึ้น ข้อที่ฝ่ายบริหารวิทยาลัยควรต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนก็คือ ห้องเรียนที่จำกัดคับแคบ อากาศไม่ถ่ายเทและแสงสว่างไม่เพียงพอ นับว่าเป็นอัตราต่อสุขภาพของผู้เรียนอย่างมาก และที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกับเรื่องสถานที่คืองานบริการของฝ่ายทะเบียนซึ่งแย่มากที่สุด ฝ่ายการเงิน ฝ่ายธุรการ รวมถึงฝ่ายประชาสัมพันธ์ด้วย โครงการส่งคนทำงานไปพัฒนาอาจเป็นรูปแบบการฝึกอบรมก็ได้หลายสุดอาจถึงต้องปรับเปลี่ยนบุคลากร ส่วนด้านงานวิชาการสิ่งที่จะต้องปรับปรุงมากที่สุดก็คือเอกสาร ตำรา คุณภาพอาจารย์ ความรับผิดชอบต่อนักศึกษา รวมถึงอุปกรณ์การสอนสื่อการสอน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นสนใจที่จะศึกษามากขึ้น ถ้าวิทยาลัยมีความพร้อม

ปัญหาอุปสรรคที่มีอยู่ในโครงการจากข้อมูลที่ได้มาจะเห็นว่าส่วนใหญ่เป็นเรื่องข้อจำกัดของวิทยาลัย ดังนั้นนโยบายการรวมใช้วิทยากรวิทยาลัยน่าจะต้องเอามาใช้อย่างจริงจังเพื่อสร้างเสริมคุณภาพของนักศึกษาที่จะจบออกไป (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์) และในขณะนี้วิทยาลัยต้องหาทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาลักษณะอย่างเร่งด่วน โดยระดมทรัพยากรที่มีอยู่ทุ่มเทมาทุ่มกันนี้ ซึ่งจากทิศทางและนโยบายที่ปรากฏชัดเจนแล้วก็ไม่น่าจะเป็นการหลงทางดังที่หลาย ๆ ฝ่ายเกรงกันไว้

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าโครงการ กศ.บป. นี้เป็นโครงการใหม่ซึ่งการดำเนินงานไปยังไม่ครบวงจร จากเอกสารการจัดทำโครงการ กศ.บป. ซึ่งเริ่มดำเนินการใน 2528 ผลผลิตยังไม่ปรากฏเป็นเพียงการคาดหวังไว้ว่าน่าจะเป็นเช่นนั้นและงานวิจัยฉบับนี้ก็ได้ทำเพียง 2 ขบวนการคือสิ่งที่ป้อนเข้าและขบวนการผลผลิต สมควรที่จะมีการศึกษาอย่างละเอียดอีกครั้ง เมื่อการดำเนินโครงการครบวงจร โดยมีพันธกิจที่จบการศึกษาตามโครงการนี้ ซึ่งจะจบในปีการศึกษา 2530 ผู้วิจัยเชื่อว่าเราจะพบสิ่งที่เราอาจไม่คาดหวังก็ได้